

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 26.142.04 у Міжрегіональній Академії
управління персоналом,
доктору наук з державного управління,
професору
Семенець-Орловій Інні Андріївні.

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора Антонової Людмили Володимирівни на дисертаційну роботу **Лапичака Назарія Ігоровича** на тему “ Теоретико-методологічне обґрунтування державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні”, представлену до публічного захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

1. Актуальність теми дослідження, зв'язок з науковими програмами, темами

У ХХІ столітті в умовах розвитку інформаційного суспільства суттєво зростає роль та значення послуг, робіт, їх вплив на розвиток економіки. Цим пояснюється стратегічне завдання забезпечення безпеки та якості їх виконання для людини, суспільства, держави, навколишнього середовища в сучасних умовах, важливість вирішення проблем у сфері сертифікації та стандартизації.

Розвиток сфері сертифікації та стандартизації послуг, робіт стає частиною інфраструктури, призначення якої – забезпечення безпеки та якості на основі вжиття відповідних заходів, ефективного захисту від практики, яка може негативним чином торкнутися економічних інтересів споживачів. Застосування стандартизації та сертифікації як інструментарію регулювання економіки та регулювання підприємницьких відносин сприяє розробці, застосуванню норм безпеки та якості споживчих товарів, послуг, видачі свідоцтв про безпеку, як основних споживчих властивостей, характеристик послуг. Вона також стає частиною механізму, що забезпечує сумлінну конкуренцію.

Таким чином, можна стверджувати, що вирішення проблем у сфері сертифікації та стандартизації для забезпечення належного рівня якості товарів та послуг, а також набуття конкурентоспроможності національними товаровиробниками набуває особливої актуальності в умовах сучасного бізнес-середовища. Адже саме сфера сертифікації та стандартизації спрямована на забезпечення правового регулювання відносин у сфері виконання обов'язкових вимог, а також є інструментарною платформою для контролю, регулювання підприємницьких відносин, розвитку, захисту прав споживачів, суспільства, виконання міжнародних та конституційних зобов'язань держави перед людиною та громадянином.

Виходячи з викладеного вище, дисертаційна робота **Лапичака Назарія Ігоровича** на тему “ Теоретико-методологічне обґрунтування державного

регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні”, що пов’язана із розробкою концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад удосконалення державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції має наукове і практичне значення та набуває актуальності у зв’язку зі зростаючими вимогами суспільства.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність та новизна

Зміст дисертації відповідає логіці мети та предмету дослідження. Він передбачає аналіз як теоретичних проблем з теми дисертаційного дослідження на сучасному етапі, так і питань практичного застосування. Загалом, дисертація характеризується ознакою єдності змісту. Позиції, які формулює та відстоює автор роботи, ґрунтуються на останніх досягненнях науки з державного управління. Варто зауважити, що наукові положення дисертаційної роботи об’єктивно відображають реальний стан процесів, що відбуваються у системі органів державного управління та місцевого самоврядування.

У роботі чітко виділені об’єкт і предмет дослідження.

Об’єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у процесі державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Предмет дослідження – теоретико-методологічні та методичні засади державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Сформульовані мета і завдання вказують на глибину наукового пошуку, його комплексний характер й інноваційний підхід здобувача до вирішення проблем комплексного загальнотеоретичного дослідження процесів державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Для досягнення мети вирішено такі завдання в дисертаційному дослідженні, а саме: уточнити понятійно-термінологічний апарат дослідження державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; обґрунтувати теоретичні засади державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; сформувати концептуальні засади особливостей впливу євроінтеграційних процесів на державне регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; окреслити методологічні засади формування системи державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; сформувати теоретико-прикладний базис цифровізації процесів стандартизації й сертифікації продукції; розробити підхід оптимальної форми адаптації державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні; сформувати модель застосування міжнародних практик державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; удосконалити методичні основи організаційно-економічної складової державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції; розробити модель протидії загрозам у системі державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції, засновану на ідентифікації загроз, їх класифікації за рівнями небезпеки та заходах протидії; розробити багаторівневу модель вдосконалення державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Вивчення змісту дисертації дає підстави для висновку про те, що автором в повній мірі вирішено зазначені вище завдання та досягнута мета дослідження.

Використання дисертантом значної наукової, нормативної й емпіричної бази сприяло глибокому, різнобічному висвітленню досліджуваної проблематики, формулюванню численних висновків і пропозицій, що мають ознаки наукової новизни. Зокрема, було

Сформовані науково-практичні рекомендації у дисертаційному дослідженні мають прикладне спрямування, зокрема:

вперше:

- розроблено оптимальну форму адаптації державного регулювання стандартизації та сертифікації продукції в Україні з урахуванням глобалізаційних тенденцій, таких як структурні зміни в соціально-економічному середовищі, динамічність ринку, посилення міжнародної відповідальності, підвищення безпеки споживачів, забезпечення високої якості, стрімкі технологічні зміни та цифровізація процесів. За допомогою моделювання визначено прогресивну адаптацію як найбільш ефективну форму, що передбачає постійне оновлення регуляторної системи відповідно до змін зовнішнього середовища, а розроблений підхід дозволяє органам влади України постійно оновлювати регуляторну систему, забезпечуючи відповідність продукції міжнародним стандартам і підвищуючи конкурентоспроможність на світових ринках;

- сформовано модель протидії загрозам у системі державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції, засновану на ідентифікації загроз, їх класифікації за рівнями небезпеки та заходах протидії. Модель охоплює регулярний моніторинг, підвищення обізнаності учасників ринку та встановлення запобіжних стандартів, що спрощує оцінку загроз та впровадження ефективних заходів для підвищення безпеки і якості продукції для споживачів, надаючи інструменти для ідентифікації та нейтралізації наявних загроз;

- розроблено багаторівневу модель вдосконалення державного регулювання стандартизації та сертифікації продукції, яка включає оцінку поточного стану, залучення міжнародного досвіду, протидію загрозам та удосконалення інституційних механізмів. Модель дозволяє гнучко вносити корективи для підвищення ефективності регуляторної системи через деталізовані блок-процеси на кожному рівні моделювання, що враховує міжнародний досвід та сприяє розвитку галузі.

удосконалено:

- методологічні засади формування системи державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції. Методологічні засади поєднують два підходи: системний, що забезпечує ієрархічність та цілісність системи, розглядаючи всі її елементи у взаємозв'язку; синергетичного, додає гнучкість, сприяє самоорганізації та досягненню рівноваги в системі. Таке поєднання допомагає узгодити цілі регулювання, задовольнити інтереси всіх учасників (індивідуальні потреби споживачів, виробників та суб'єктів продовольчої безпеки) та запобігти негативним наслідкам у кінцевому результаті завдяки досягненню синергії між регулюючими органами держави, галузевими експертами та групами споживачів.

Удосконалені методологічні засади сприяють створенню цілісної та гнучкої регуляторної системи, яка узгоджує інтереси всіх учасників ринку та покращує якість продукції;

- модель застосування міжнародних практик державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції, що узагальнює досвід різних країн, включає взаємозв'язок державного, регіонального та індивідуального рівнів стандартизації. Вона також передбачає внесення змін до законодавчої бази та впровадження ефективних механізмів і технологій, що дозволяє покращити стандарти продукції та полегшити доступ до глобальних ринків;

- методичні основи організаційно-економічної складової державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації, що передбачають розробку нових державних програм, зміну орієнтирів регулювання відповідно до глобальних тенденцій, коригування структури організації державного регулювання. Представлені організаційно-економічні засади націлені на досягнення стратегічних (розвиток безпечових умов для споживання, використання й транспортування продукції; створення умов для використання нових можливостей зовнішнього ринку збуту продукції) та тактичних (стабілізація внутрішнього ринку під тиском глобалізації; досягнення стійкості національної системи в умовах воєнного стану) цілей в умовах глобалізації через підвищення ефективності державного регулювання в умовах глобальних змін. Удосконалені методичні основи допомагають розробляти державні програми та коригувати структуру регулювання, що дозволяє ефективно реагувати на глобальні зміни та підтримувати стабільність ринку.

набули подальшого розвитку:

- понятійно-термінологічний апарат державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції, завдяки уточненню та детальному аналізу дефініцій понять «сертифікація» та «стандартизація». Розроблена матриця теоретичного аналізу структурних елементів сутності цих понять покликана доповнити теоретико-методологічну базу державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції й уможливило встановлення чіткості щодо процесу здійснення стандартизації та сертифікації в сучасних умовах;

- теоретичні засади державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції, до особливостей яких відноситься поєднання теорії державного регулювання зі специфікою процесу здійснення стандартизації та сертифікації. Визначення основних властивостей (ефективність, прозорість, адаптивність) й принципів (верховенства права, еталонності, системності, компетентності, безперервності, об'єктивності, міжнародної кооперації) уможливило представити авторське бачення сутності державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції;

- концептуальні засади впливу євроінтеграційних процесів на державне регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції, що вирізняються авторським підходом до аналізу сутності впливу євроінтеграційних процесів через економічний вплив (необхідність відповідності міжнародним стандартам, зростання конкуренції), культурний вплив (обмін досвідом, технологіями, знаннями) та

політичний вплив (гармонізація законодавства, участь у міжнародних організаціях). Запропонований механізм освоєння нових глобалізаційних тенденцій у межах розвитку системи державного регулювання акцентує на двох ключових складових: реакції на глобалізаційні тенденції та євроінтеграційні процеси (інтеграція нових тенденцій у державне регулювання) та відсутності будь-якої реакції, що може призвести до відставання та втрати конкурентоспроможності, а також розуміння впливу євроінтеграційних процесів дозволяє узгоджувати практики України з європейськими стандартами, полегшуючи торгівлю та міжнародну співпрацю;

– теоретико-прикладний базис цифровізації процесу стандартизації й сертифікації продукції в контексті посилення глобалізаційних тенденцій, що охоплює авторське бачення динаміки державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції під впливом цифровізаційних змін, розділяючи траєкторію руху цифровізаційної трансформації окремо для стандартизації та сертифікації продукції. У сфері стандартизації це може бути впровадження цифрових стандартів та автоматизація процесів їх розробки та впровадження, що значно спрощує та прискорює сам процес здійснення стандартизації продукції, а у сфері сертифікації велике значення набуває електронна обробка даних і використання онлайн-платформ, що дає змогу сертифікувати продукцію більш ефективно і забезпечує доступність процесу сертифікації продукції для всіх учасників ринку. Визначення траєкторії цифровізації уможливило не лише прозорість та доступність стандартизації й сертифікації продукції для учасників ринку, але й сприяє їхній адаптації до вимог сучасної глобальної економіки, що є особливо важливим у контексті загальних глобалізаційних тенденцій. Теоретико-прикладний базис цифровізації спрямовує впровадження цифрових технологій у регуляторні процеси, підвищуючи їх ефективність та інтеграцію в глобальну економіку.

Сформульовані в дисертації наукові положення та висновки є загалом обґрунтованими і достовірними.

Автором для обґрунтування власних висновків і пропозицій використано 388 джерел, що свідчить про глибину наукового пошуку і забезпечує комплексний розгляд поставлених завдань. У процесі дослідження здобувачем було проаналізовано значний обсяг нормативного матеріалу, зроблено широкий огляд наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених у сфері загальної теорії держави, філософії, управління права та інших галузевих наук. Положення та висновки дисертації ґрунтуються на нормах Конституції України, законодавчих та підзаконних нормативно-правових актах, які регулюють суспільні відносини у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Науково-теоретичну та методологічну основу дисертаційного дослідження становлять фундаментальні положення теорії публічного управління, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з проблематики державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

В базисну основу методології дисертаційної роботи здобувача покладено системний підхід, у межах якого використано й успішно застосовано такі методи, як:

а) *метод індукції та дедукції, метод порівняння і систематизації* – в контексті дослідження сутнісних характеристик базових і більш специфічних понять, що фігурують у межах дисертаційної роботи. Методи уможливили схарактеризувати еволюцію базових понять;

б) *методи аналізу та синтезу* – застосовані під час критичного аналізу євроінтеграційних процесів, особливо, що стосується цифровізації процесу стандартизації й сертифікації продукції;

в) *методи статистичного аналізу* – у процесі характеристики основних тенденцій у національній системі стандартизації й сертифікації продукції;

г) *непараметричні статистичні методи* – для окреслення параметрів функціонування національної системи стандартизації й сертифікації продукції й системи державного регулювання у цій сфері;

д) *метод експертного аналізу й метод анкетування* – використовувалися під час систематизації ключових загроз, які мають вплив на систему державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції;

е) *метод моделювання* – під час побудови моделі удосконалення ключових аспектів державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції;

є) *метод вибору альтернатив на основі нечіткого відношення переваги* – для визначення найбільш оптимального механізму адаптації сучасної системи державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції в Україні до нових факторів впливу;

ж) *метод морфологічного аналізу* – під час уточнення понятійно-категоріального апарату за визначеною проблемою;

и) *графічний метод* – для уможливлення наочності в процесі подання теоретико-методичного матеріалу роботи;

к) *абстрактно-логічний метод* – задля здійснення теоретичних узагальнень й формування відповідних висновків за результатами проведеного дослідження.

Інформаційними джерелами дослідження стали закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові та програмні документи державних органів влади, статистичні та аналітичні матеріали, звіти міжнародних організацій, монографії та статті фахівців та науковців, особисті дослідження автора.

3. Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях

Основні наукові положення, теоретичні висновки і практичні рекомендації дисертаційної роботи висвітлено у 45 наукових працях, серед яких: 4 статті опубліковано в наукометричних базах даних, що індексуються SCOPUS та/або Web of Science Core Collection; 26 наукових статей представлені й опубліковані успішно в провідних фахових виданнях України; 15 праць представлені у збірниках за результатами проведених конференцій

У переліку наукових робіт **Лапичака Назарія Ігоровича**, які опубліковані у співавторстві, автором наведено особистий внесок.

4. Теоретична та практична цінність, впровадження результатів дослідження

Дисертаційне дослідження являє собою вагомий внесок у наукову галузь «Державне управління», який полягає в розв'язанні актуальної наукової проблеми що полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні.

Висновки, пропозиції і рекомендації, що містяться у дисертації, мають безперечне теоретичне і практичне значення, що підтверджується обґрунтованими висновками та рекомендаціями автора, реалізацією результатів дослідження (довідки про впровадження).

У першому розділі «Теоретичні аспекти державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції» схарактеризовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема проведено змістовний аналіз понять «стандартизація» і «сертифікація». Результати морфологічного аналізу уможливили узагальнити й встановити власне, авторське бачення цих понять. Відтак, стандартизація – це процес, який передбачає формування та затвердження правил, норм, положень щодо оптимізації підвищення якості продукції і процесу її вироблення за допомогою державного регулювання. Поняття «сертифікація» доцільно трактувати як процес зміщення функції державного регулювання щодо засвідчення відповідності будь-якого виду продукції до вимог допустимого рівня безпеки для усіх громадян і навколишнього природного середовища. Визначення основних властивостей (ефективність, прозорість, адаптивність) й принципів (верховенства права, еталонності, системності, компетентності, безперервності, об'єктивності, міжнародної кооперації) уможливило представити авторське бачення сутності державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції.

У другому розділі «Методологічні підходи державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції» охарактеризовано методологічні засади розвитку системи державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. Методологічні засади уособлюють в собі поєднання двох підходів: системного, що забезпечує ієрархічність та цілісність системи, розглядаючи всі її елементи у взаємозв'язку; синергетичного, додає гнучкість, сприяє самоорганізації та досягненню рівноваги в системі. Доведено, що ефективність поєднання системного та синергетичного підходів полягає у спроможності створювати більш гнучкі регуляторні способи. Представлено авторське бачення складових розбудови системи державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції.

Визначено ключові параметри функціонування національної системи стандартизації й сертифікації продукції. Доведено, що важливе місце для сучасної системи стандартизації й сертифікації в умовах посилення євроінтеграції варто відвести стійкості. Відтак, авторська позиція передбачає, що стійкість національної системи стандартизації й сертифікації продукції повинна являти основу формування безпекових умов для виготовлення, пакування, доставлення й споживання продукції. Охарактеризовано ключові зміни, що притаманні для національної системи стандартизації й сертифікації продукції. У результаті представлено засади

параметризації сучасної національної системи стандартизації й сертифікації продукції крізь призму посилення євроінтеграційних процесів.

У третьому розділі дисертаційної роботи «Аналіз державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції в Україні» обґрунтовано, як останні події в Україні вплинули на систему стандартизації й сертифікації продукції. При цьому охарактеризовано ключові зміни до вимог виготовлення та проходження стандартизації і сертифікації продукції в Україні. Це уможливило схематичне представлення застосування дистанційних технологій щодо системи стандартизації і сертифікації продукції в Україні на період пандемії COVID-19. Важливим завданням при державному регулюванні у сфері сертифікації продукції в Україні є уможливлення високої якості об'єкта через низку дій відповідних суб'єктів. Завдяки авторській позиції розроблено механізм приймання рішень у системі державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції в Україні. Доведено, що сучасний стан державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції в Україні характеризується динамічністю зовнішнього середовища, яке привносить нові зміни та чинники, що мають як безпосередній вплив (пандемія COVID-19, військовий стан), так і опосередкований (вихід на нові ринки, зміни виду діяльності).

Розроблено оптимальну форму адаптації державного регулювання стандартизації та сертифікації продукції в Україні з урахуванням глобалізаційних тенденцій, таких як структурні зміни в соціально-економічному середовищі, динамічність ринку, посилення міжнародної відповідальності, підвищення безпеки споживачів, забезпечення високої якості, стрімкі технологічні зміни та цифровізація процесів. При цьому підібрано два ключові варіанти адаптації: прогресивна адаптація охоплює процеси адаптації, які є гнучкими та здатними до постійного оновлення відповідно до змінюваних умов або вимог; фіксована адаптація означає внесення змін або налаштувань, які є фіксованими або незмінними після їх імплементації.

Встановлено, що під інформаційним забезпеченням стандартизації й сертифікації продукції варто розуміти комплексний і багатогранний процес, який відіграє вирішальну роль у життєвому циклі розробки продукції, її дотриманні та готовності до ринку. Обґрунтовано, що в Україні існує нагальна потреба в побудові ефективного механізму регулювання інформаційного забезпечення стандартизації й сертифікації продукції в Україні. Зміст і структура такого роду механізму уможливили формування архітекτονіки самого процесу регулювання інформаційного забезпечення стандартизації й сертифікації продукції в Україні. Ключове місце посідає сформована модель регулювання інформаційного забезпечення стандартизації й сертифікації продукції в Україні, яка сприяє прийняттю обґрунтованих рішень на основі актуальної інформації.

У четвертому розділі дисертаційного дослідження «Застосування міжнародного досвіду державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції в Україні» критично проаналізовано особливості державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції в країнах ЄС та США. Результати проведеного дослідження дали змогу виокремити ключові елементи державного

регулювання стандартизації та сертифікації продукції в країнах ЄС та США. Враховуючи специфічні умови в Україні сьогодні й те, як працює її власна система державного регулювання, виокремлено ключові перешкоди у застосуванні світового досвіду державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. В подальших дослідженнях у межах цього розділу було розроблено модель застосування міжнародних практик державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. На відміну від існуючих, вона узагальнює практики з різних країн світу з метою уможливлення результативної інтеграції досвіду до реалій державного регулювання в Україні.

У п'ятому розділі дисертаційної роботи «Шляхи удосконалення державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції» доведено необхідність оновлення організаційно-економічних складових державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. У межах розділу удосконалено методичні основи розвитку організаційно-економічної складової державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. Запропоновано графічне зображення авторського бачення процесу трансформації організаційно-економічної складової державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції.

Сформовано модель протидії загрозам у системі державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції, засновану на ідентифікації загроз, їх класифікації за рівнями небезпеки та заходах протидії. У графічному вигляді представлено схему негативного впливу загроз на систему державного регулювання стандартизації й сертифікації продукції. Упорядковано основні загрози, що негативно впливають на систему державного регулювання стандартизації продукції, за результатами отримано чотири групи загроз, внаслідок проведених розрахунків та обчислень.

Розроблено багаторівневу модель вдосконалення державного регулювання стандартизації та сертифікації продукції, яка охоплює оцінку поточного стану, залучення міжнародного досвіду, протидію загрозам та удосконалення інституційних механізмів. Це вдалося досягнути через ефективне застосування методу функціонального моделювання вирішення задач для складних систем.

Таким чином, у дисертації представлено нові наукові положення, які стали результатом розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад удосконалення державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що теоретичні положення, пропозиції, висновки, сформульовані в дисертації, можуть бути використані як підґрунтя для подальших досліджень, пов'язаних з підвищенням ефективності державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні.

Основні теоретичні положення і висновки дисертаційної роботи були враховані, впроваджені та використані у практичній діяльності під час підготовки, вдосконалення та упровадження нормативно-правових актів, які регулюють процедурність стандартизації та сертифікації продукції в Україні, а саме у

діяльності Департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації (довідка від 30.08.2024 р. № 1-52/479); у діяльності ПАТ «Концерн-Електрон» (довідка від 17/08/2024 №5/448); у діяльності ТОВ «Хімлаборреактив»; у діяльності ТОВ «Нестле Україна» (довідка від 14/09/2024 №6); у діяльності ТОВ «Волиньхолдінг» (довідка від 18/09/2024 №599/01-12); у діяльності Філії «ТОВ Нестле Україна» (довідка від 23/09/24 №2309/1).

5. Оцінка оформлення дисертації та змісту реферату

Дисертаційне дослідження побудоване логічно та послідовно, є структурованим та обґрунтованим. Основні пункти взаємопов'язані між собою та доповнюють зміст, відповідаючи встановленим завданням і меті. Дисертацію та реферат оформлено відповідно до вимог МОН України, які висуваються до дисертаційних робіт. В рефераті відображено ключові власні наукові положення дисертаційного дослідження.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Враховуючи високий рівень наукової новизни та ретельну аргументацію ключових положень дисертації Лапичака Н.І., вважаю за доцільне звернути увагу на низку дискусійних моментів, які можуть стати основою для подальших досліджень:

1. У межах підрозділу 1.3 (ст.103) обґрунтовано вплив євроінтеграційних процесів на державне регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції, однак, на нашу думку, слід було б не вистачає самих прикладів гармонізації технічного регламентування стандартів між Україною та окремими країнами-членами ЄС, що забезпечило би більшу переконливість положень.

2. В рамках підрозділу 2.3 (ст.193) представлено загальні риси траєкторії цифровізації в умовах євроінтеграції України. Проте не розкрито паралельно із траєкторією, сам вплив цифровізації на скорочення часових затрат при проходженні процедур сертифікації, що є суттєвим у практичному аспекті.

3. На рисунку 3.10 (ст. 229) відображено Механізм приймання рішень у системі державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції в Україні. Проте на нашу думку, сам механізм виглядає надто загальним. Доцільно було би деталізувати ролі окремих органів виконавчої влади у кожному з блоків прийняття рішень, що дозволило б краще зрозуміти його прикладну логіку.

4. В рамках підрозділу 4.3 (ст. 308) автором подано основні перешкоди у застосуванні світового досвіду державного регулювання у сфері стандартизації й сертифікації продукції. Разом із цим, відсутні чіткі деталі по усім бар'єрам, які можуть унеможливити повноцінне перенесення деяких інструментів країн-членів ЄС в українську практику. Цей аспект є важливим для реалістичності запропонованої моделі

5. На сторінці ст. 356 представлено основні загрози, що негативно впливають на систему державного регулювання в межах стандартизації продукції. Слід зауважити, що попри структурованість, відсутня аналітика щодо частоти прояву кожного виду загроз, що обмежує ефективність використання такої класифікації для прийняття практичних рішень.

6. На рис.5.7 автор відобразив мережеву модель зв'язків між загрозами, що негативно впливають на систему державного регулювання в межах стандартизації продукції але на нашу думку модель надто не інформативна і не відображає того самого зв'язку, який хотів задати здобувач (ст.357).

Вищенаведені дискусійні положення не применшують цінності проведеного дослідження, а навпаки, відкривають нові перспективи для наукової дискусії та подальшої розробки зазначених проблем.

7. Загальний висновок

За своїм змістом і загальною спрямованістю дисертаційне дослідження **Лапичака Назарія Ігоровича** відповідає обраній спеціальності 25.00.02 – «механізми державного управління», робота пройшла належну апробацію.

Дисертаційна робота містить повною мірою обґрунтовані науково-практичні результати, які надають суттєвий внесок у розвиток науки державного управління.

Дисертаційна робота та реферат виконані із дотриманням наукового стилю їх написання, відповідають вимогам до їх оформлення та достатньо відображають зміст отриманих дисертантом наукових результатів.

Дисертація є самостійною завершеною роботою, у якій відсутні порушення академічної доброчесності.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що дисертація **Лапичака Назарія Ігоровича** на тему «Теоретико-методологічне обґрунтування державного регулювання у сфері стандартизації та сертифікації продукції в Україні» за змістом та оформленням відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17.11.2021 р., а її автор, **Лапичак Назарій Ігорович**, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

професор кафедри обліку і аудиту Чорноморського
національного університету ім. П. Могили,
доктор наук з державного управління,
професор

Людмила АНТОНОВА

*Підпис Антонової Людмили Володимирівни
засвідчую:*

Вчений секретар

Вікторія ЧОРНА

